

Tjóðveldismenn - odda- menninir at avtaka LANDSHANDILIN

Storri eyðræning av fólkinum og foroyisku fiskivinnuni er ikki framt enn avtøkan av LANDSHANDILINUM — hesum stórhandli, ið veita skuldi fólki fiskivinnuni ódyrari útgerð.

FREMSTIR I ATGERÐUNUM OG DRÁPSTROYNDUNUM MÓTI LANDSHANDILINUM — FÓLKINS HANDLI— VÓRU TJÓÐVELDISMENN

HVORKI SAMBANDSMENN ELLA FÓLKAFLOKKSMENN HAVA NÆRHENDIS VIST LANDSHANDILINUM SO MIKLA ILLVILD SUM TJÓÐVELDISMENN

Einsamallur hevur JAVNAÐARFLOKKURIN staðið i stríðnum fyri at verja hetta — hitt størsta handilsfólk hjá okkum.

Tað var hin 21. októbr. 1952, at Hákun Djurhuus legði fram mótmælisskriv frá handilsfólkunum, ið kravdu Landshandilin atvíkna.

5 mannaneynd tók sær av málinum og kom við hesum uppskoti:

»Málið um at taka landshandilin av, verður at biða til Ólavssøku.«

Men tjóðveldismenn vóru grammari enn so — ógjøtt óv skjótt av forkoma fólksins og landsins eina handli. Teir komu við soljóðandi broytingaruppskoti:

»Føroya lógtung samtykkir, at tann einkarsola, sum landshandilin hevur fyri summar nýtsluror, verður AVTAKIN 1. APRIL 1953.«

Hetta snigalopið og henda niðingsgerð in mýkneyndist ið i fyrsta umfari, til meiraltung samtykti hitt fyrsta uppskotið.

3. august 1953 legði so Hákun Djurhuus aftur fram uppskot um at forkoma Landshandilin.

Javnaðarmenn stóðu einsamallir i stríðnum fyri at bjarga Landshandilin, men tað misneyndist.

Meiraltung kom við soljóðandi uppskoti:

»1. oktober 1954 missir Landshandilin sin einkarrett og til 1. januar verður handilin atvíkna.«

So varð atkvøtt um málið.

JA ATKVØDDU: Fr. Bláhamar ...

Hanus við Hogadalsá, D. P. Danielsen.

NEI ATKVØDDU: J. H. Danbjørg.

P. M. Dam, J. Fr. Øregaard, J. Kallsoy.

J. P. Davidsen, J. P. Henriksen og E. Waag.

23. februar 1955 legði JAVNAÐARFLOKKURIN málið um Landshandilin aftur á ting, og vildi hava hann endurstovnaðan; men úrslitið var hitt sama: hitt sama steinharda afturhaldið við tjóðveldismönnum á odda, hvorki unti ella vildi veita fólkinum ódyrari vörur og fiskivinnuni ódyrari útgerð.

Útlendskir og innlendskir millum-

handlarar, agentar og spekulantar skuldi góðast — Føroya fólk og føroyska fiskivinnuni ódyrari útgerð.

Meiraltung (H. Iversen, L. Joensen, Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, Hanus við Hogadalsá og Fr. Hansen) setur onki uppskot fram um at seta landshandilin aftur á stovn, men skjýtur uppá, at lógtungsviðtøkan stendur við makt.

24. mars 1955 kom uppskot javnaðarflokksins um at endurstovna landshandilin til atkvøðugreiðslu við navnakalli: JA ATKVØDDU: P. M. Dam, S. P. Zachariassen, J. Fr. Øregaard, J. P. Davidsen og Richard Jacobsen. NEI ATKVØDDU: E. Patursson og H. við Hogadalsá.

Aðrir tingmenn atkvøddu ikki, t. v. s., at eisini tjóðveldismenninir O. Ellingsgaard, Johan Simonsen, Fr. Hansen og D. P. Danielsen vóru ímóti at endurstovna Landshandilin.

Vert er at leggja til merkis, at undir hesi atkvøðugreiðslu eru tað bara tveir tingmenn, ið beinleiðis atkvøða NEI — teir báðir.

Erlendur Patursson og Hanus við Hogadalsá!

Somu lagnu fekk málið um endurreisningina, tá hon varð reist á triðja sinni.

Støtt skilir hvørt smábarn, hvort argastu figgingar Landshandilsins hava verið. Teir hava meira enn aðrir dripið Landshandilin og harvið framt tað ræðuliga niðugsverk, at okurdýrka neyðsynjarvornar og okurdýrka útgerð fiskimanna og fiskivinnunar.

Tær hundræðslu krónur, ið eyðrændar eru úr hvorum arbeiðs- og fiskimanna heimi á hvorum ári, og tær túsundtals krónur, sum hvørt einasta far á hvorum ári hevur gildið i ovur prisi, eru úrslit av tjóðveldispolitikkinum — hesum hardrænda og misunnarleysa stórmannapolitikkinum móti fjøldini av Føroya fólki.

Nækur orð til 14. SEPTEMBER

Leygardagin 15. i hesum mánaða hevur blaðið 14. September tveir greinir, sum sipa til undirritaða. Hin fyrsta greiðir frá, at P. M. Dam tók eitt pappir frá undirritaða og stakk tað i lunnan.

Sannleikin hesum viðvikjandi er hesin: P. M. Dam sum lagnaður hevur nógv um at vera og var tí ikki inni i tingsalinum alla tíðina. Tá ið hann kom inn, kom hann yvir til min og spurdi, um nakað serligt var hent, meðan hann var út. Nú er tað so, at illa ber til at fara langar samrøður inni i tingsalinum. Men av tí, at eg hevði noterað niður, hvat fram var farið, gav eg lagnaðmanninum pappirið. Hann fór so yvir á sín sess, har hann setti seg at hyggja pappiri ið iðgjøgnum. Hann koyrði tað ógjøtt i lunnan. Eina løtu seinni fór eg yvir og tók pappirið. Sjálfandi spurdi eg lagnaðmannin, um hann var lagnaður við tað. Hann játtað hesum og forkar pappirið yvir móti mær. Henda tilburð søu allir tingmenn, sum vildu siggja tað. Men óntakið sigur, at eitt ílt eyga kann einki gott sjá, og tí sá 14. September so þúra skeið og vil vera við, at Dam vildi nokta mær at nýta pappirið. Um hetta leggi eg ikki i at skriva nakra langa grein. Eg vil heldur fara yvir til ta greinina i sama 14., sum er undirskrivað av harra Jens Kr. Petersen.

Tað ið J. Kr. Petersen er harmur um, er tað, at munur er gjørdur millum útórðarmenn, sum røgva út i Grønlandi og teir, sum røgva út her heima i Føroyum. Eg haldi, at teir ið røgva út her heima, hava meira grund til at mótmæla hesum ójavnna: tí heimaróðurin gevur ongan rætt til minstulon, meðan teir sum fara til Grønlands og røgva út

har, fáa minstulon. Eg siggi tað soleiðis, at tað er harmuligt, at útórðarmenn, sum røgva út heima, ikki eisini kunnu fáa minstulon; men tað er nú einaferð soleiðis, at tær almennu inntøkurnar ikki rokka til at gjalda alt tað, sum ein kundi havt hug til at latið studning til. Harra J. Kr. Petersen sigur m. a. soleiðis: »Útórðurin i Føroyum um summar ið lónar seg tverri so illa, at allir menn, ið hava heilsu til tess, megna leita burtur. Har um eru vit samdir. Men so áttu vit eisini at verið samdir og gleit okkum yvir at vit kundu hækka teirra prisviðbót frá 2 oyru til 6 oyru við dekkforum og frá 5 oyru til 9 oyru við opnum bátum.

At útórðarmenn, sum fara til Grønlands, vilja fáa somu prisviðbót, er þúra einki at siga til. Vit vilja fegin hugsa um hetta. Kanska ger 14. Sept. so vel at visa á onkra inntøkuleið at gjalda hesar útreiðslur við. — Kanska fer 14. at peika á einkarsolu við onkrari vøru; men einkarsolu fáa vit onga, fyrr enn javnaðarmenn fáa reit fleirtal á Føroya lógtung og i landsstýrinum.

Tjóðveldisflokkurin hiðrætt yvirklassanum at avtaka landshandilin.

Tjóðveldisflokkurin hiðrætt okkum aldri at fáa inntøkur til tingið. — Bara útreiðslur, annað hvørt tað so er 1000 kr. i minstulon ella hærri prisviðbót, lata seg ikki gjalda utan inntøkur.

Tjóðveldisflokkurin vil loysa Føroyar frá Danmark og harvið missa vit allan rætt i Grønlandi.

Harfyri fari eg ikki, at harra J. Kr. Petersen biður meg koma yvir i tjóðveldisflokk.

Eg vil ikki steingja Grønland fyri

Framsýning

Sunnudagin 23. i h. mánað frá kl. 15—19, verða á Tekniska Skúlanum framsýnd næmingaarbeiðir og sveinastykkir.

Børn hava einans atgongd, um tey eru i fylgi við vaksnum.

JOHAN ZISKA

Froðbiar sóknar javnaðarfelag

heldur aðalfund hin 1. mai kl. 7 á kvøldi i Fylking.

Dagskrá sambært viðtøkur felagsins.

Fundurin endar við borðhaldi. Takið Songbók Føroya Fólks við.

STJÓRNIN

TAPET!

TAPET!

Eg geri kunnugt, at eg havi tapet til sølu.

Nýggj sending heimkomin.

Gunnar Mouritsen.

Niels Finsensgata 48. tlf. 2167.

Útróður

Teir, sum ræta sær at rógva út úr Føroyingahavn og avreiða ráfisk til okkara, og sum ikki enn hava teknað seg, verða biðnir um at tekna seg skjótast gjørligt og i seinasta lagi mikudagin 26. apríl.

Lf. GRÖNLANDFELAGIÐ
TÖRSHAVN

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

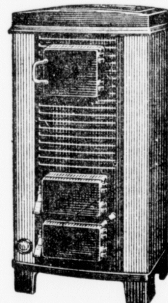
VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Hold fast ved det faste
brændsel - skift til ...

HESS-O-MATIC
-den tænksomme kakkelovn...

dobbelt termostattyret
dobbelt brændselsbesparende

PI
VALDEMAR LÜTZEN

harra J. Kr. Petersen ella óðrum færoyskum fiskimönnum, og tessvegna vil eg ráða tygum harra J. K. P. at koma yvir i javnaðarflokk.

Vinarligast
J. H. Danbjørg.

BURTURLUTINGIN

av einum tristi nr. 4135 til frama fyri Norðskála kirkju er ikki avheintaður. Um ikki eigari til bátin hevur meldað seg innan 14 dagar, verður báturin seldur.

Hvør hevur
sína framtíð

at gleða seg til -
at stúra fyri -
at tryggja -

Snúgvíð
tygum til ein
HAFNIAMANN

Tryggingarsambandið
FØROYAR
Tórshavn, Tlf. 1090.

Umsjónarmaður:
JOHN SIVERTSEN
i Kristnastovu, Tlf. 1721

HAFNIA
FORSIKRING